

תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשנ"ג-1993¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 3 לפקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –
"בשר" – בשר כהגדרתו בתקנות מחלות בעלי־חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964, ובשר־עוף כהגדרתו בתקנות מחלות בעלי־חיים (בתי שחיטה לעופות), התש"ך-1964;
"דגים" – כהגדרתם בתקנות בריאות הציבור (מזון) (כדיקת דגים), התשמ"א-1981;
"מזון ארוז מראש" – מזון שנארו בידי יצרן בטרם שיווקו, למעט פירות וירקות טריים ובשר ודגים שלא עברו תהליך עיבוד;
"המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיכו לענין תקנות אלה;
"שיווק" – העברה לאחר בכל דרך מדרכי ההעברה;
"תהליך עיבוד" – למעט שחיטה, פירוק, המלחה או אריזה של בשר ולמעט הקפאה או אריזה של דגים.

הגדרות
(תיקון התשנ"ד)

2. (א) לא ייצר אדם מזון ארוז מראש, לא ייבאו, לא ישווקו, לא יאחסנו ולא יציגו למכירה אלא אם כן הוא מסומן בסימון תזונתי בהתאם לתקנות אלה (להלן – סימון תזונתי).
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אין חובת סימון תזונתי של מצרכי מזון כמפורט להלן:

חובת סימון תזונתי
(תיקון התשנ"ד)

- (1) מים ומים מוגזים;
- (2) תבלין;
- (3) קפה;
- (4) תה;
- (5) חליטה להכנת משקה;
- (6) שמרים;

1. ק"ת 5524, התשנ"ג (25.5.1993), עמ' 858.
תיקון: ק"ת 5600, התשנ"ד (25.5.1994), עמ' 891 (תחילת התיקון ביום תחילת התקנות העיקריות. ראה הערות תחולה לגבי תקנה 8).

- (7) אבקת אפיה;
- (8) ממתיק כהגדרתו בתקנות בריאות הציבור (מזון) (מזון דיאטטי וממתקים), התשמ"ז-1987;
- (9) תמצית מאכל וצבע מאכל;
- (10) חומר גלם לייצור מזון בתעשייה;
- (ג) המנהל רשאי, במקרים מסוימים, לפטור מזון או סוגי מזון מהוראות תקנת משנה (א) אם מצא לגבי המזון או סוגי המזון כי קיים אחד מאלה:
- (1) הסימון התזונתי של כל פרטי הסימון יהיה אפס;
- (2) באופן השימוש המקובל, הערך התזונתי של כל פרטי הסימון הוא אפס.

סימון תזונתי
(תיקון התשנ"ד)

3. (א) הסימון התזונתי יפרט את הערך הקלורי של המזון, ותכולת החלבונים, הפחמימות, השומנים והנתרן כמפורט בתוספת הראשונה, בחלק א'.
- (ב) אם הערך של פרט כאמור בתקנת משנה (א), למעט נתרן, פחות מ-0.5% במשקל, יסומן לצדו אפס; כמות הנתרן תסומן אפס אם שיעורו פחות מ-5 מיליגרם ב-100 גרם.
- (ג) מזון המכיל בהרכבו שומנים בשיעור העולה על 4.5% במשקל, יסומנו גם תכולת הכולסטרול בו ואחוז חומצות שומן רוויות, כמפורט בתוספת הראשונה, בחלק ב'.
- (ד) משקאות משכרים כהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה) [נוסח חדש], יכול שהסימון התזונתי שלהם יכלול סימון של הערך הקלורי בלבד.
- (ה) מזון המכיל ויטמינים או מינרלים בצורת טבליות או כמוסות והערך הקלורי של טבליה או כמוסה אחת אינו עולה על קלוריה אחת, יכול שהסימון התזונתי יכלול את הפרטים בחלק ד' של התוספת הראשונה בלבד.

סימון נוסף
(תיקון התשנ"ד)

4. (א) בנוסף לסימון תזונתי כמפורט בתקנה 3, רשאי אדם לסמן מזון בפרטי סימון נוספים כמפורט בתוספת הראשונה, בחלקים ב' ו'ג', כולם או חלקם, ובסימון ויטמינים ומינרלים כמפורט בחלק ד'.
- (ב) כלל סימון המזון "סיבים תזונתיים" או פרט הנמנה בחלק ד' של התוספת הראשונה, יכלול הסימון התזונתי גם את שיעורם במזון.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא יסומן מזון בסימון כמפורט בחלק ד' לתוספת הראשונה, אלא אם כן תכולת הויטמינים או המינרלים בו שווה או עולה על הערכים המפורטים בתוספת השניה.

איפן הסימון
(תיקון התשנ"ד)

5. (א) הסימון התזונתי ייעשה על אריות המזון במקום בולט לעין, בתוך מסגרת, בצורת טבלה, בנוסח בעברית ובסדר כמצויין בתוספת הראשונה.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אם קטנה האריזה מכדי לאפשר סימון תזונתי בטבלה כאמור, הוא יסומן בשורה או בשורות, לפי הענין.
- (ג) האותיות בסימון התזונתי יהיו בגודל המפורט בטבלה 1 בתקן ישראלי ת"י 1145 תמוז התשמ"ב (יולי 1982) – סימון מזון ארוז מראש, לענין סימון רכיבי המזון.
- (ד) יחידות מזון ארוזות מראש שמשקלן אינו עולה על 10 גרם כל אחת, הארוזות באריזה חיצונית שתכולתה אינה עולה במשקל על קילוגרם אחד, אינן חייבות בסימון תזונתי ובלבד שהאריזה החיצונית סימנה בו.

ערך קלורי

6. (א) הערך הקלורי יבוטא ביחידות של קילוקלוריות ויסומן, לצד המספר, במלים "אנרגיה קלוריות".
- (ב) חישוב הערך הקלורי ייעשה לפי מקדמי המרה כמפורט להלן:
- (1) חלבונים – 4 קילוקלוריות לגרם;
  - (2) פחמימות זמינות – 4 קילוקלוריות לגרם;
  - (3) שומנים – 9 קילוקלוריות לגרם;
  - (4) רב כהלים – 2.4 קילוקלוריות לגרם;
  - (5) חומצות אורגניות – 3 קילוקלוריות לגרם;
  - (6) כהל – 7 קילוקלוריות לגרם.
- (ג) הערך הקלורי יעוגל לקלוריה השלמה הקרובה.

חישוב הסימון
(תיקון התשנ"ד)

7. (א) כל פרטי הסימון התזונתי יחושבו ויסומנו ל-100 גרם מזון מוצק או מוצק בחלקו, או ל-100 מיליליטר מזון נוזלי, הכל בהתאם ליחידות המשקל או הנפח המסמנים את תכולת האריזה בתווית; סומן המזון ביחידות נפח וכן ביחידות משקל, יחושבו פרטי הסימון התזונתי לפי משקל.
- (ב) אם לצורך צריכת המזון יש להמיס או למהול אותו במים או בנוזל אחר, ניתן לעשות גם את הסימון התזונתי ל-100 מיליליטר מזון, כאשר המזון הוכן בהתאם להוראות ההכנה המצויינות בתווית.
- (ג) אם סומן משקל המזון לאחר סינון, ייעשה הסימון התזונתי לפי המשקל לאחר סינון, בציון המלים "לאחר סינון".

שיטות בדיקה
(תיקון התשנ"ד)

8. שיטות הבדיקה של הרכיבים בסימון התזונתי יהיו כמפורט בספר Methods of Analysis for Nutritional Labelling, בעריכת Darryl Sullivan, 1993, שעותק ממנו הופקד לעיון הציבור בספרייה של משרד הבריאות ברח' המלך דוד 20, ירושלים.

8א. שיעורם של פרטי הסימון התזונתי לא יפחת מ-80% מהשיעור המסומן ולא יעלה על 120% ממנו. **סטייה מותרת**
(תיקון התשנ"ד)

8ב. תקנות אלה באות להוסיף על כל דין. **שמירת דינים**
(תיקון התשנ"ד)

9. (א) תחילתן של תקנות אלה שנה מיום פרסומן.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי המנהל בנסיבות מיוחדות לתת פטור מהוראות תקנות אלה לגבי מוצר מזון מסוים לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה. **תחילה**
(תיקון התשנ"ד)

תוספת ראשונה (תיקון התשנ"ד)
(תקנות 3 ו-4)

סימון תזונתי חלק א'

Nutritional value per 100 gr/ml	סימון תזונתי ב-100 גר"/מ"ל מוצר
Energy (calories)	אנרגיה (קלוריות)
Proteins (gr)	חלבונים (גר')
Carbohydrates (gr)	פחמימות (גר')
Fats (gr)	שומנים (גר')
Sodium (mg)	נתרן (מ"ג)

חלק ב'

Cholesterol (mg.)	כולסטרול (מ"ג)
Fats (gr)...of which:	שומנים (גר')... מתוכם:
Saturated Fats (gr)*	שומן רווי (גר').
*expressed as triglycerides	*מבוטאת כטריגליצרידים

* כפי שנקבע לפי תכולת השומן הרווייה מבוטאת כטריגליצריד.

חלק ג'

Sugars (gr.)	סוכרים (גר')
Starchs (gr.)	עמילנים (גר')
Dietary fiber (gr.)	סיבים תזונתיים (גר')

חלק ד'

Vitamin A (mcg.) (Retinol equivalent)	ויטמין A (מק"ג) (שווי רטינול)
Vitamin D (mcg)	ויטמין D (מק"ג) (כולקלציפרול)
Vitamin E (mg.) (Alpha tocopherol equivalent)	ויטמין E (מ"ג) (שווי - אלפא-טוקופרול)
Vitamin K (mcg.)	ויטמין K (מק"ג)
Thiamine (mg.)	תיאמין (מ"ג)
Riboflavin (mg.)	ריבופלאווין (מ"ג)
Niacin (mg.) (Nicotinic acid equivalent)	ניקוטינאמיד (מ"ג) (שווי-חומצה-ניקוטינית)
Vitamin B6 (mg.)	ויטמין B ₆ (מ"ג)
Folic acid (mcg.)	חומצה פולית (מק"ג)
Vitaitin B12 (mcg.)	ויטמין B ₁₂ (מק"ג)
Vitamin C (mg.) (Ascorbic acid)	ויטמין C (מ"ג) (חומצה-אסקורבית)
Biotin (mcg.)	ביוטין (מק"ג)
Pantothenic acid (mg.)	חומצה-פנטותנית (מ"ג)
Calcium (mg.)	סידן (מ"ג)
Phosphorus (mg.)	זרחן (מ"ג)
Magnesium (mg.)	מגנזיום (מ"ג)
Iodin (mcg.)	יוד (מק"ג)
Iron (mg.)	ברזל (מ"ג)
Zinc (mg.)	אבץ (מ"ג)
Selenium (mcg.)	סלניום (מק"ג)
Potassium (mg.)	אשלגן (מ"ג)

תוספת שניה

(תקנה 4 ג')

(תיקון התשנ"ד)

100 מק"ג שווי-רטינול	ויטמין A
0.5 מק"ג כולקלציפרול	ויטמין D
1 מ"ג שווי-אלפא-טוקופרול	ויטמין E
8 מק"ג	ויטמין K
0.2 מ"ג	תיאמין
0.2 מ"ג	ריבופלאווין
2 מ"ג שווי-חומצה-ניקוטינית	ניקוטינאמיד
0.2 מ"ג	ויטמין B ₆

20 מק"ג	חומצה-פולית
0.2 מק"ג	ויטמין B12
6 מ"ג חומצה-אסקורבית	ויטמין C
10 מק"ג	ביוטין
0.7 מ"ג	חומצה-פנטותנית
80 מ"ג	סידן
80 מ"ג	זרחן
35 מ"ג	מגנזיום
15 מק"ג	יוד
1 מ"ג	ברזל
1.5 מ"ג	אבץ
7 מק"ג	סלניום
200 מ"ג	אשלגן

כ"ז באייר התשנ"ג (18 במאי 1993)

מרדכי שני
המנהל הכללי של משרד הבריאות

נתאשר.
חיים רמון
שר הבריאות